

VARNOSTNI LIST	Stran 1 od 10
	Datum izdaje: 20.05.1995
Ime izdelka: ZELENA GALICA	Datum revidirane revizije: 21.08.2018
	Štev. revidirane revizije: 16

1. Identifikacija snovi / zmesi in družbe / podjetja

1.1. 10	Identifikator izdelka (registracijska številka snovi):	ZELENA GALICA (/)	Ident: P077607, P079979
1.2.	Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe:	Anorgansko mineralno gnojilo, železova sol se uporablja za preprečevanje in zdravljenje železove kloroze - listne bledice rastlin in za uničevanje mahu na travni ruši. Industrijska in profesionalna uporaba: proizvodnja železovih kloridov; sredstvo za čiščenje odpadnih vod; dodatek cementom (za redukcijo kroma); laboratorijska kemikalija; dodatek živalskim krmilom; dodatek gnojilom. Ne mešati s snovmi, ki oksidirajo. Uporaba ni dovoljena v varovalnih pasovih, vodnih zajetjih pitne vode, varovalnih pasovih jezer, rek in potokov.	
	Identificirane uporabe	Sektor uporabe - SU	Kategorija kemičnega izdelka - PC
	Industrijska in profesionalna uporaba	SU1	PC12
1.3.	Podatki o dobavitelju (proizvajalec, uvoznik, edini predstavnik, nadaljnji uporabnik, distributer):		
1.3.1.	Naziv dobavitelja:	CINKARNA CELJE d.d.	PE KEMIJA CELJE
1.3.2.	Naslov dobavitelja s telefonsko št.:	Kidričeva 26, 3001 Celje, Slovenija Tel.: +386 3 427 60 00	
1.3.3.	Kontaktna oseba (elektronski naslov):	vesna.gabersek@cinkarna.si	
1.4.	Telefonska številka za nujne primere:	V primeru zdravstvene nevarnosti se posvetujte z osebnim ali dežurnim zdravnikom, v primeru življenjske nevarnosti pokličite telefonsko številko 112. Dodatne informacije so na voljo: Ob delovnikih od 7 – 15 ure na tel.: +386 3 427 6341	

2. Ugotovitev nevarnosti

2.1.	Razvrstitev snovi ali zmesi:	Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št.1272/2008 (CLP) in njenimi dopolnitvami in spremembami H302 Akutna strupenost (oralno), kategorija nevarnosti 4 H315 draženje kože, kategorija nevarnosti 2 H317 Preobčutljivost - koža, kategorija nevarnosti 1 H319 draženje oči, kategorija nevarnosti 2
------	-------------------------------------	---

Sklic na 16. točko varnostnega lista

Ime izdelka: **ZELENA GALICA**

2.2.	Elementi etikete:	 <p>GHS07</p> <p>Pozor</p> <p>H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju. H315 Povzroča draženje kože. H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože. H319 Povzroča hudo draženje oči.</p> <p>P280 Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz. P301 + P312 PRI ZAUŽITJU: Ob slabem počutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/ zdravnika/? P302 + P352 PRI STIKU S KOŽO: umiti z veliko mila in vode. P305 + P351 + P338 PRI STIKU Z OČMI: Previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. P310 Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika. P501 Odstraniti vsebino/ posodo v skladu z nacionalnimi predpisi.</p>
2.3.	Druge nevarnosti:	Ni podatka.

3. Sestava / podatki o sestavinah

3.1.	Snov				
Naziv	CAS št. EC št. Indeks št.	Registracijska št. REACH / Referenčna št.	% ut./vol./ mejne konc.	Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 (CLP)	
				Stavki o nevarnostni (H)	Razred in kategorija nevarnosti
Železov (2+) sulfat	7782-63-0 231-753-5 ni	ni 01-2119513203-57- 0014	> 80.0 ut. %	H302 H315 H317 H319	Akutna strupenost (oralno), kategorija nevarnosti 4 draženje kože, kategorija nevarnosti 2 Preobčutljivost - koža, kategorija nevarnosti 1 draženje oči, kategorija nevarnosti 2

Sklic na 16. točko varnostnega lista

4. Ukrepi prve pomoči

4.1.	Opis ukrepov za prvo pomoč	Splošni ukrepi: Pred reševanjem ponesrečenca je treba zagotoviti varnost reševalca. Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega področja na svež zrak ali v dobro prezračen prostor in se jo zavaruje pred mrazom oziroma vročino. V primeru nezavesti se ponesrečenca namesti v položaj za nezavestnega (na levi bok). V primeru zastoja dihanja in/ali zastoja srca se izvaja oživljanje po temeljnem postopku oživljanja: sprostitve dihalnih poti, po možnosti ne dajemo umetnega dihanja z usti – pridobimo avtomatični defibrilator in pričnemo z zunanjo masažo srca.
	Po vdihavanju:	Prizadetega takoj umakniti iz kontaminiranega območja na svež zrak. Poklicati zdravniško pomoč ter predložiti originalno embalažo z etiketo.
	Po stiku s kožo:	Odstraniti kontaminirano obleko in obutev. Temeljito umiti prizadete dele telesa z vodo in milom.
	Po stiku z očmi:	S palcem in kazalcem razpreti očesni vekci in oči 15 min spirati s čisto vodo ali fiziološko raztopino. V primeru nošenja kontaktnih leč, jih je potrebno takoj odstraniti in nadaljevati s spiranjem oči. Poiskati zdravniško pomoč oziroma očesnega zdravnika.

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 3 od 10
Ime izdelka: ZELENA GALICA	

	Po zaužitju:	Prizadeti naj izpere ustno votlino z vodo ter popije najmanj 2 dl vode. Poklicati zdravnika.
4.2.	Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli:	Zaužitje večjih količin lahko povzroči slabost, bruhanje, diarejo. Sprememba barve urina blata v rožnato je pokazatelj zastrupitve z železom.
4.3	Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja:	Takojšnja dekontaminacija kože in sluznice ter obisk očesnega zdravnika.

5. Protipožarni ukrepi

5.1.	Sredstva za gašenje	
	Ustrezna sredstva za gašenje:	Suha sredstva za gašenje, ogljikov dioksid (CO ₂), pena. Voda se uporablja le v razpršenem stanju.
	Neustrezna sredstva za gašenje:	Ne uporabljati direktnega vodnega curka.
5.2.	Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo	
	Nevarni proizvodi izgorevanja:	V primeru požara - možnost nastanka žveplovega trioksida in žveplovega dioksida. Kontaminirana voda od gašenja ne sme dospeti v kanalizacijo ali vodotoke. Potrebno je ločeno zbiranje in odstranjevanje na primerno urejeno odlagališče v skladu z veljavnim Pravilnikom o odlaganju nevarnih odpadkov.
5.3.	Nasvet za gasilce:	Ni potreben.

6. Ukrepi ob nenamernih izpustih

6.1.	Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili	
6.1.1.	Za neusposobljeno osebje:	Glej točko 8.2
6.1.2.	Za reševalce:	Glej točko 8.2
6.2.	Okoljevarstveni ukrepi	Če obstaja možnost onesnaženja voda, obvestimo pristojne službe.
6.3.	Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje	
6.3.1	Primerne tehnike zadrževanja razlitja (ograditev, pokritje odvodnih kanalov, postopki omejevanja):	V primeru da je snov pomešana z vodo, preprečimo (snov prekrijemo z zemljo ali drugim vpojnim materialom) širjenje v odtočne kanale ali vodotoke.
6.3.2.	Primerni postopki čiščenja	
	Tehnike nevtralizacije:	Snov prekrijemo z zemljo, šoto ali drugim nevtralnimi vpojnim materialom.
	Tehnike dekontaminacije:	Razsutje: prisotne osebe opozorimo na nevarnost, zavarujemo nevarno območje, obvestimo odgovorne službe, umaknemo se smeri vetra, uporabimo osebno varovalno opremo (točka 8.2), pokličemo Center za obveščanje, tel.: 112
	Vpojni materiali:	Nevtralni material: zemlja, šota, pesek ali kakšen drug vpojni material.

	Tehnike čiščenja:	<p>Pri raztrosu z lopato pobereмо snov v očiščeno, označeno posodo s pokrovom. Ne uporabljamo kovinske posode. Ne vdihavamo prahu. Če snov ni mogoče ponovno uporabiti, jo odložimo na urejeno odlagališče v skladu z veljavnim Pravilnikom o odlaganju nevarnih odpadkov.</p> <p>Na vlažnih tleh snov mešamo z vpojnim materialom, mehansko odstranimo – oddamo pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Pri delu uporabljamo osebno varovalno opremo (točka 8.2)</p> <p>Po končanem delu tla in umazane predmete dela umijemo z veliko vode. Odpadna voda ne sme priti v odtočne kanale ali v vodotoke.</p> <p>Ves čas ravnamo v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.</p>
	Tehnike sesanja:	Na mestu razsutja uporabimo industrijski sesalec za kemično čiščenje – za suho in mokro sesanje (s krtačami).
	Oprema, potrebna za zadrževanje/čiščenje:	Uporabljena oprema je odvisna od vrste in obsega kontaminacije ter virov ogrožanja. Splošna oprema: nekovinske posode, nevtralen vpojni material, folija za preprečitev prašenja. Čiščenje se izvaja le pod nadzorom strokovnjakov. Ponavadi vodenje prevzame gasilska intervencija.
6.3.3.	Neprimerne tehnike zadrževanja ali čiščenja:	Zadrževanje v smeri vetra, spiranje z vodo preden snov mehansko odstranimo, uporaba kovinskih posod – možen nastanek vodika.
6.4.	Sklicevanje na druge oddelke:	Ni potrebno.
7. Ravnanje in skladiščenje		
7.1.	Varnostni ukrepi za varno ravnanje	
7.1.1.	Priporočila:	Ni podatka.
	Varno ravnanje s snovjo ali zmesjo:	Uporabljati v dobro prezračevanem prostoru. Prašenje in akumulacijo zmanjšati na minimum. Obvezno uporabljati osebno varovalno opremo (točka 8.2). Upoštevati navodila za varno delo z nevarnimi snovmi ter navodila iz varnosti in zdravja pri delu.
	Preprečitev ravnanja z nezdružljivimi snovmi:	Upoštevati vsa navodila za delo in varnostni list.
	Preprečitev izpustov snovi ali zmesi:	Upoštevati vsa navodila za delo in varnostni list.
7.1.2.	Splošna delovna higiena (prepovedano uživanje hrane in pijače ter kajenje na delovnih območjih; umivanje rok,..):	Uporaba osebne varovalne opreme. Po opravljenem delu varovalno obleko operemo in jo ponovno nosimo. Ravno tako se osebe po končanem delu umijejo (tuširanje) z vodo in milom. Tudi med odmori si delavci morajo umiti roke. Med delom ne uživamo hrane, pijače niti ne kadimo.
7.2.	Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo	Razred skladiščenja: 13 Negorljivi trdni proizvodi
	Obvladovanje tveganja, povezana s/z	
	- eksplozivnimi atmosferami:	Ni predpisano.
	- jedkimi snovmi:	Ni predpisano.
	- nezdružljivimi snovmi ali zmesmi:	Snovi alkalne reakcije, topni karbonati, snovi ki oksidirajo.
	- hlapljivimi snovmi:	Ni predpisano.
	- morebitnim virom vžiga	Ni predpisano.
	Nadzor učinkov	
	- vremenskih razmer:	Snov ne sme biti na dežju ali v prostorih z visoko vlago.
	- okoljskega tlaka:	Ni predpisano.

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 5 od 10
Ime izdelka: ZELENA GALICA	

	- temperature:	Sobna temperatura.
	- sončne svetlobe:	Snov naj bo ločena od direktne sončne svetlobe.
	- vlažnosti:	Snov je higroskopna.
	- tresljajev:	Ni predpisano.
	Zagotovitev neoporečnost snovi ali zmesi z uporabo	
	- stabilizatorjev:	Ni potrebno.
	- antioksidantov:	Ni potrebno.
	Drugi nasveti, vključno s/z	
	- zahtevami o prezračevanju:	Hraniti v originalni embalaži (zaprti in označeni); v dobro prezračevanem prostoru (ločeno od hrane, pijače in krmil); na suhem, hladnem mestu (sobna temperatura); stran od otrok, živali in nepoklicanih oseb. Varovati pred neposredno sončno svetlobo.
	- posebnimi konstrukcijami za skladiščne prostore ali posode:	Posebne konstrukcije niso potrebne.
	- mejnimi količinami glede na pogoje skladiščenja:	Pri pravilnem skladiščenju mejne količine niso predpisane
	- združljivost embalaže:	Snov je združljiva z embalažo.
7.3.	Posebne končne uporabe:	Uporabljati samo v skladu z navodili in točko 1.2

8. Nadzor izpostavljenosti / osebna zaščita

8.1.	Parametri nadzora	
8.1.1.	Mejna vrednost izpostavljenosti na delovnem mestu (MV):	Ni podatka.
Sklic na 16. točko varnostnega lista		
	DNEL	Železo je esencialna kovina. Akutno – sistemski in dolgoročni učinki: Delavci (dermalno) = 0.57 mg/kg Delavci (inhal.) = 2 mg/m ³ Splošna populacija: dermalno = 0.29 mg/kg; inhal. = 0.5 mg/m ³ ; oralno = 0.29 mg/kg Vir: GESTIS (mednarodne mejne vrednosti), Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija
	PNEC	Sediment: 49.5 g/kg Tla: 55 g/kg Priprava vode: 500 mg/L (mikrobiološka aktivnost) Zrak – atmosfera: ni za pričakovati. Vir: Poročilo o kemijski varnosti (CSR) - Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija
8.2.	Nadzor izpostavljenosti	
8.2.1.	Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor:	Zračenje (lokalno in prostorsko).
8.2.2.	Osebni varnostni ukrepi	Ni podatka.
	- zaščita dihal:	V primeru kratkotrajne izpostavljenosti uporabimo respirator (polobrazna maska za zaščito pred delci) standard SIST EN 149:2001+ A1:2009, s stopnjo zaščite FFP3. Pri daljši ali intenzivni izpostavljenosti pa pol obrazno masko standard SIST EN 140:1999/AC:2000, s filtrom za zaščito pred delci SIST EN 143:2001/A1:2006, tip P3.

Ime izdelka: **ZELENA GALICA**

	- zaščita kože:	Stopnja varovanja je odvisna od namena ravnanja s snovjo. Uporabimo lahko varovalno obleko (standard SIST EN ISO 13688:2013), ki jo po uporabi operemo in ponovno nosimo ter gumijasto obutev ali obutev za varovanje pred kemikalijami (standard SIST EN 13832-1:2006). Po končanem delu se umijemo z vodo in milom.
	- zaščita rok:	Varovalne rokavice za zaščito pred kemikalijami (standard SIST EN ISO 374-1:2017) z debelino od 0.1 do 0.4 mm za enkratno uporabo in od 0.5 do 1 mm za rokavice za ponovno uporabo. Rokavice odporne na vodo in kemikalije (neopren, latex). Po končanem delu umijemo roke z vodo in milom ter kožo zaščitimo s kremo.
	- zaščita oči/obraza:	Ob straneh zaprta varovalna očala - tesno se prilagojoča po standardu SIST EN 166:2002.
	- toplotna nevarnost:	Pri pravilni rabi ni toplotne nevarnosti.
	Drugo:	Ni podatka.
8.2.3.	Nadzor izpostavljenosti okolja:	Kontaminirana voda od gašenja se ne sme razliti v kanalizacijo ali vodotoke. Preprečiti moramo razvoj prahu – zagotoviti ustrezno prezračevanje ter ločeno zbiranje in odstranjevanje na primerno urejeno odlagališče v skladu z veljavnim Pravilnikom o odlaganju nevarnih odpadkov. Pripis: podatki za točko 8 so od Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.

9. Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1.	Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih	
	- videz:	Drobni kristali
	- barva:	Zelena
	- vonj:	Rahlo kiselkast
	- pH:	Približno 2.3 pri 100 g/L vode.
	- tališče/ledišče:	Približno 64 oC (raztapljanje v lastni kristalni vodi).
	- začetno vrelišče in območje vrelišča:	Ni podatka.
	- plamenišče:	Ni podatka.
	- hitrost izparevanja:	Neuporabno. Obrazložitev: prašek anorganske soli.
	- vnetljivost (trdno, plinasto)	Snov ni vnetljiva. Obrazložitev: anorganske soli niso gorljive ali vnetljive.
	- zgornje/spodnje meje vnetljivosti ali eksplozivnosti:	Neuporabno. Obrazložitev: anorganske soli niso gorljive ali vnetljive
	- parni tlak:	Neuporabno.
	- parna gostota:	Neuporabno.
	- relativna gostota:	Ni podatka.
	- topnost:	Za vodo: (25 do 26) g FeSO ₄ / 100 g (20 oC). Pripis: več kot 12 % železa je topnega v vodi. Pripravek je topen v glicerinu.
	- porazdelitveni koeficient: n-oktanol/voda	Neuporabno.
	- temperatura samovžiga:	Ni podatka.
	- temperatura razpadanja:	Se ne uporablja.

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 7 od 10
Ime izdelka: ZELENA GALICA	

	- viskoznost:	Neuporabno.
	- eksplozivne lastnosti:	Snov ni eksplozivna.
	- oksidativne lastnosti:	Neuporabno.
9.2.	Drugi podatki:	Nasipna teža: (850 do 950) kg/m ³ .

10. Obstojnost in reaktivnost

10.1.	Reaktivnost:	Snov je stabilna pri pravilnem skladiščenju in rokovanju.
10.2.	Kemijska stabilnost:	Termična razgradnja se prične pri 400 oC.
10.3.	Možnost poteka nevarnih reakcij:	Nastanek žveplovega trioksida, žveplovega dioksida in železovega (III) sulfata.
10.4.	Pogoji, ki se jim je potrebno izogniti:	Vlaga (snov je higroskopna), snovi alkalne reakcije, topni karbonati, snovi ki oksidirajo.
10.5.	Nezdružljivi materiali:	Snovi alkalne reakcije, topni karbonati, snovi ki oksidirajo.
10.6.	Nevarni produkti razgradnje:	Žveplov trioksid, žveplov dioksid (v primeru požara oz. pri visokih temperaturah).

11. Toksikološki podatki

11.1	Podatki o toksikoloških učinkih	Ni podatka.
------	--	-------------

Sklic na 16. točko varnostnega lista

	- akutna strupenost:	Akutna strupenost /zaužitje/, Kategorija 4 LD50 oral. (podgana) = 500 - 2000 mg/kg - /rezultat preskusov/ Inhalacija topnih železovih snovi ne poslabša delovanja pljuč /preskusi na podganah/. Brez razvrstitve. LD50 derm. (podgana) = > 2000 mg/L - /preskusi/ Brez razvrstitve. Preskusi potrjujejo, da je zelo malo možnosti za sistemsko strupenost skozi kožo. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
	- jedkost za kožo/draženje kože:	Testi na zajcih – razvrstitev za raztopine s koncentracijo več kot 10 %: Draženje kože; Kategorija 2 Železov sulfat ni koroziven. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
	- resne okvare oči/draženje:	Testi na zajcih: Johnson 2003; 25 % raztopina lahko povzroča pordelost. Zaradi pomanjkanja podatkov je uveden previdnostni pristop z razvrstitvijo: Draženje oči; Kategorija 2 Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
	- preobčutljivost pri vdihavanju in preobčutljivost kože:	Preobčutljivost kože; Kategorija 1 Stitzinger 2010: testi niso pokazali senzibilizacije pri izpostavljenosti železovemu sulfatu heptahidratu. Tudi pomen železa v bioloških procesih in v prehranskih dopolnilih kaže, da preobčutljivost ni skrb vzbujajoča. Ker obstajajo tudi študije, ki kažejo na znake preobčutljivosti na železo pri ljudeh, se snov razvrsti: Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
	- mutagenost za zarodne celice:	Brez razvrstitve. Obrazložitev: rezultat preskusov (in vitro – in vivo študije) na podganah – železove soli niso genotoksične. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.

Ime izdelka: **ZELENA GALICA**

- rakotvornost:	Brez razvrstitve. Obrazložitev: obsežne klinične raziskave /angleški znanstveno svetovalni odbor za prehrano). Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
- strupenost za razmnoževanje:	Brez razvrstitve. NOAEL \geq 500 mg/kg t.t./dan (ni neželenih učinkov). Predpisan dodatek železa ljudem je od 5.8 do 11.7 mg/kg t.t./dan Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
- STOT - enkratna izpostavljenost:	Snov ni razvrščena. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
- STOT - ponavljajoča se izpostavljenost:	Snov ni razvrščena. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010.
- nevarnost pri vdihavanju:	Snov ni razvrščena. Podatki za točko 11: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija Sklic na točko 16.

12. Ekološki podatki

12.1.	Strupenost:	Snov ni razvrščena. Toksikološki učinki snovi v okolju niso opazni. Vendar snov lahko predstavlja nevarnost pod posebnimi pogoji kot: pH < 5.0; zelo visoka koncentracija železa; nizka vsebnost kisika – pri takih pogojih so lahko koncentracije topnega železa med 1 in 10 mg/L. V primeru vdora večjih količin pripravka v podtalnico, le-ta lahko ogroža pitno vodo. pH vode se lahko spremeni v kislno reakcijo, kar škodljivo deluje na ribe, plankton in druge vodne organizme. Da voda ponovno postane neoporečna, je potrebno redčenje. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010
12.2.	Obstojnost in razgradljivost:	Opravljen so poglobljene analize organizacije CEFIC (je del evropskega urada za kemikalije – ECB, 2004 b). Železov sulfat reagira z vodo v delno topen železov (II) hidroksid ki oksidira v zelo slabo topen železov (III) hidroksid. Biorazgradljivost za anorganske soli kovin se ne uporablja (OECD 2001). Za odstranjevanje železa iz raztopine obstajajo abiotski procesi in padavine. V okolju je veliko naravnih virov železa; transformacije in celoten življenjski cikel železa je odvisen od bioloških in abiotskih procesov. Zaključek: železovi ioni v vodi se hitro oborijo kot slabo topni oksidi in okso-hidroksidi. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010
12.3.	Zmožnost kopičenja v organizmih:	Železo je esencialni element za organizme (mikroorganizmi, rastline in živali). Ima pomembno vlogo v bioloških procesih in je ključna sestavina rdečih krvničk. Čezmerni odmerki zaradi vpletenosti v proces nastajanja prostih radikalov lahko povzročajo motnje v delovanju organov. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010
12.4.	Mobilnost v tleh:	Tla so glavno skladišče naravnega železa. Železo se lahko sprost iz tal ali sedimentov v površinske vode kot: koloidni železov hidroksid, fini suspendirani delci, glineni mulj. Na reakcijo železa v tleh vpliva pH, koncentracija CO ₂ , redoks potencial, prisotnost organske snovi in vrsta tal. Vir: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija, 2010
12.5.	Rezultati ocene PBT in vPvB:	Snov ne šteje za PBT/vPvB. Merilo za obstojnost, bioakumulacijski potencial in toksičnost ni izpolnjeno. Podatki za točko 12: Voestalpine Stahl GmbH-Avstrija Sklic na točko 16.

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 9 od 10
Ime izdelka: ZELENA GALICA	

12.6.	Drugi škodljivi učinki:	Ni podatkov.
-------	--------------------------------	--------------

Sklic na 16. točko varnostnega lista

13. Odstranjevanje

13.1.	Metode ravnanja z odpadki:	Ostanke snovi hranimo v originalni embalaži. Odpadne snovi in embalažo oddamo pooblaščenemu zbiralcu nevarnih snovi v skladu z veljavno okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Pozor: Nikoli ponovno ne uporabljajte prazne embalaže!
-------	-----------------------------------	---

14. Podatki o prevozu

	ADR, RID, ADN, IMDG, ICAO-TI/IATA-DGR	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.1.	Številka UN:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.2.	Pravilno odpremno ime (ZN):	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.3.	Razred:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.4.	Embalažna skupina snovi:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.5.	Nevarnost za okolje:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.6.	Posebni previdnostni ukrepi:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.7.	Prevoz v razsutem stanju s Prilogo II k MARPOL 73/78 in Kodeksom IBC:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.8.	Koda za predore:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.9.	Razvrstitveni kod:	Proizvod ne zapade pod ADR.
14.10.	Nalepka nevarnosti:	Proizvod ne zapade pod ADR.

15. Zakonsko predpisani podatki

15.1.	Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes:	Za gnojilo veljajo Veljavni predpisi za gnojila; Uredba CLP; Uredba REACH; Zakon o kemikalijah; Zakon o varnosti in zdravju pri delu; Pravilnik o osebni varovalni opremi; Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu; Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih; Seznam harmoniziranih standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti proizvoda z zahtevami.
15.2.	Ocena kemijske varnosti:	Ocena kemijske varnosti za snov je izvedena.

16. Drugi podatki:

	Navedba sprememb pri revidirani izdaji:	Točka: 8 .2.2, 15.1, 16	
	Izpis vseh stavkov o nevarnosti (H) in previdnostnih stavkov (P), ki niso bili v celoti izpisani v oddelkih od 2 do 15:	H317	Lahko povzroči alergijski odziv kože.
		H319	Povzroča hudo draženje oči.
		H302	Zdravju škodljivo pri zaužitju.
		H315	Povzroča draženje kože.
	Usposabljanje delavcev:	Tečaj iz varnosti, zdravja pri delu, požarne varnosti in ravnanja z nevarnimi kemikalijami.	

Viri:	Razvrščeno po CLP; Zakon o kemikalijah; Zakon o varnosti in zdravju pri delu; Uredbe (ES) št. 2003/2003; Pravilnik o ravnanju z odpadki; Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo; Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu Voestalpine Stahl GmbH: SDS v skladu z Uredbo 1907/2006/ES (revidirana izdaja: 01.12.2010).	
Pojasnilo okrajšav in kratic uporabljenih v varnostnem listu:	CLP	Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju kemikalij (Classification, Labelling and Packaging of hazardous chemicals)
	CRS	Poročilo o kemijski varnosti (Chemical Safety Report)
	ECB	Evropski urad za kemikalije (European Chemicals Bureau)
	GESTIS	Mednarodne mejne vrednosti (International Limit Values)
	GHS	Globalno poenoten sistem razvrščanja, pakiranja in označevanja (Globally Harmonized System)
	LD50	Letalni odmerek (zaužitje, dermalno)
	NOAEL	Koncentracija brez opaznega škodljivega učinka
	OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
	PBT	Obstojne, bio-akumulativne in strupene snovi
	PEC	Predvidena koncentracija v okolju
	PNEC	Predvidena koncentracija brez učinka
	REACH	Registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanje kemikalij (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals)
	STOT	Specifična strupenost za ciljne organe
<p>Informacije temeljijo na našem poznavanju proizvoda v času priprave varnostnega lista. Če kupec ne uporablja proizvoda kot je predlagano oz. priporočeno, nosi sam riziko za eventualno škodo. Seveda pa informacije v varnostnem listu kupca ne odvezujejo dolžnosti, da upošteva vso zakonodajo, ki je vezana na njegovo področje aktivnosti.</p>		